

gemeente Tholen

Beleidsregels WWB/IOAW/IOAZ- schriftelijke waarschuwing en verminderde verwijtbaarheid gemeente Tholen 2013

Burgemeester en wethouders van de gemeente Tholen;

Gelet op artikel 18a van de Wet werk en bijstand (WWB), artikel 20a van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en artikel 20a van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ),

B e s l u i t :

vast te stellen de volgende:

Beleidsregels WWB/IOAW/IOAZ – Schriftelijke waarschuwing en verminderde verwijtbaarheid.

luidende als volgt:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. Belanghebbende: de inwoner van Tholen die een uitkering ingevolge de WWB ontvangt of heeft aangevraagd;
- b. Boete: de bestuurlijke boete zoals bedoeld in artikel 18a eerste lid WWB;
- c. College: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tholen;
- d. Inlichtingenplicht: de inlichtingenplicht zoals bedoeld in artikel 17 eerste lid WWB;
- e. IOAW: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
- f. IOAZ: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
- g. Recidiveboete: de bestuurlijke boete bij recidive binnen vijf jaar, zoals bedoeld in artikel 18a vijfde lid WWB;
- h. WWB: Wet werk en bijstand.

Artikel 2 Schriftelijke waarschuwing

In plaats van een boete kan een schriftelijke waarschuwing worden gegeven als de schending van de inlichtingenplicht niet heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verstrekte uitkering, tenzij:

- a. de gemeente het gegronde vermoeden heeft dat de belanghebbende opzettelijk de inlichtingenplicht heeft geschonden, of
- b. de schending van de inlichtingenplicht plaatsvindt binnen een periode van twee jaar nadat de belanghebbende voor een eerdere schending van de inlichtingenplicht een waarschuwing of een boete heeft gekregen.

Artikel 3 Verminderde verwijtbaarheid

1. De mate waarin de schending van de inlichtingenplicht de belanghebbende kan worden verweten, wordt beoordeeld naar de omstandigheden waarin de belanghebbende verkeerde toen hij de inlichtingenplicht had moeten nakomen.
2. Bij de beoordeling van de mate waarin de gedraging aan de belanghebbende kan worden verweten, leiden de volgende criteria tot verminderde verwijtbaarheid:
 - a. de belanghebbende verkeerde in onvoorziene en ongewenste omstandigheden, die niet tot het normale levenspatroon behoren en die hem weliswaar niet in de feitelijke onmogelijkheid bracht om aan de inlichtingenverplichting te voldoen,

maar die emotioneel zo ontwrichtend waren dat hem niet volledig valt toe te rekenen dat de inlichtingen niet tijdig of volledig zijn verstrekt;

b. de belanghebbende verkeerde in een zodanige geestelijke toestand dat hem de overtreding niet volledig valt aan te rekenen;

c. de belanghebbende heeft wel inlichtingen verstrekt, die echter onjuist of onvolledig waren, of heeft anderszins een wijziging van omstandigheden niet onverwijld gemeld, maar uit eigen beweging alsnog de juiste inlichtingen verstrekt voordat de overtreding is geconstateerd, tenzij de belanghebbende deze inlichtingen heeft verstrekt in het kader van toezicht op de naleving van een inlichtingenverplichting;

d. er is sprake van een samenstel van omstandigheden die elk op zich niet, maar in hun onderlinge samenhang beschouwd wel leiden tot het oordeel dat sprake is van verminderde verwijtbaarheid;

e. er is anderszins sprake van omstandigheden die leiden tot verminderde verwijtbaarheid.

Artikel 4 Hoogte boete bij verminderde verwijtbaarheid

Indien het college heeft vastgesteld dat er sprake is van verminderde verwijtbaarheid zoals bedoeld in artikel 3, verlaagt het college het boetebedrag met 50%.

Artikel 5 Hardheidsclausule

1. Het college kan in bijzondere gevallen gemotiveerd afwijken van de bepalingen in deze regeling, indien toepassing ervan tot kennelijke onredelijkheid en onbillijkheid leidt.
2. In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist het college.

Artikel 6 Inwerkingtreding en citeertitel

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2013, en wordt aangehaald als 'Beleidsregels WWB/IOAW/IOAZ – Schriftelijke waarschuwing en verminderde verwijtbaarheid- gemeente Tholen 2013.

Aldus op 3 juni 2013 vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Tholen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Tholen,
de secretaris, de burgemeester,

Toelichting

Algemene toelichting

Het sociale zekerheidsstelsel vormt een vangnet voor mensen die niet zelf in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Om te zorgen voor maatschappelijk draagvlak, is het van belang dat er geen personen ten onrechte gebruik maken van de sociale voorzieningen.

De regering heeft om die reden een wetsvoorstel "Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving" ingediend om verschillende wetten op het gebied van de sociale zekerheid te harmoniseren en tegelijkertijd aan te scherpen. Deze wet is op 2 oktober 2012 aangenomen door de Eerste Kamer.

De datum inwerkingtreding is 1 januari 2013

Voor de gemeente gaat het om de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).

De grootste wijzigingen zijn: de introductie van een bestuurlijke boete in de WWB, IOAW en IOAZ, en het verplicht terugvorderen van benadelingbedragen als gevolg van een schending van de inlichtingenplicht (de inlichtingenplicht gaat uit van de plicht om informatie onverwijld te melden, waarvan het de belanghebbende redelijkerwijs duidelijk is dat het van invloed kan zijn op het recht op en de hoogte van de uitkering).

In de nieuwe wet is op een aantal punten sprake van beleidsvrijheid voor gemeenten.

Dit moet worden vastgelegd in beleidsregels. Het gaat onder meer om het volgende:

b Omgaan met de mogelijkheid tot waarschuwing

b Invullen begrip verminderde verwijtbaarheid

Voorname is uitgewerkt in deze beleidsregels.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2 Schriftelijke waarschuwing

De gemeente heeft de bevoegdheid om in die gevallen waarin de schending van de inlichtingenplicht niet heeft geleid tot teveel verstrekte uitkering, geen boete op te leggen maar te volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing. Het college van de gemeente Tholen kiest ervoor om gebruik te maken van deze bevoegdheid.

In de volgende situaties is een waarschuwing niet aan de orde:

a. De gemeente heeft het gegronde vermoeden dat de belanghebbende opzettelijk zijn inlichtingenplicht heeft geschonden. Dit is bijvoorbeeld aan de orde als belanghebbende aangeeft geen zin te hebben gehad om op de afspraak te verschijnen.

b. Als er in een periode van twee jaar voorafgaand aan de schending van de inlichtingenplicht al een boete of waarschuwing is opgelegd, kan er niet meer worden volstaan met het geven van een waarschuwing. In dat geval moet meteen een bestuurlijke boete worden opgelegd. Hier geldt dus een recidivetermijn van twee jaar, terwijl voor het vaststellen van een recidiveboete (dus de tweede schending van de inlichtingenplicht met een benadelingbedrag) een termijn van vijf jaar van toepassing is.

Een waarschuwing wordt altijd schriftelijk opgelegd, middels een voor bezwaar vatbare beschikking.

Artikel 3 Verminderde verwijtbaarheid

In artikel 18a van de WWB (en artikel 20a van de IOAW en 20a van de IOAZ) is geregeld dat bij schending van de inlichtingenplicht een bestuurlijke boete wordt opgelegd.

Als er geen benadelingsbedrag is, dan bedraagt de boete €150. Is er wel sprake van een benadelingsbedrag, dan is de boete gelijk aan dat bedrag, met een minimum van €150.

Als iedere vorm van verwijtbaarheid ontbreekt, dan wordt op grond van artikel 5:41 Awb (Algemene wet bestuursrecht) afgezien van het opleggen van een boete of het geven van een waarschuwing. Het gaat hierbij om onvoorziene omstandigheden die het de belanghebbende feitelijk onmogelijk maakten om aan zijn verplichting te voldoen, zoals een plotselinge ziekenhuisopname.

Als de belanghebbende de schending van de inlichtingenplicht niet volledig valt te verwijten, kan de op te leggen boete op een lager bedrag worden vastgesteld. In de algemene maatregel van bestuur heeft de wetgever vastgelegd in welke gevallen in ieder geval sprake is van verminderde verwijtbaarheid (a t/m c). Het college van de gemeente Tholen heeft situatie d en e toegevoegd. Hieronder volgen enkele concrete voorbeelden bij de genoemde criteria:

- a. Te denken valt bijvoorbeeld aan overlijden van de partner, het weglopen van een kind of onvoorzien ontslag.
- b. De belanghebbende is tijdelijk administratief onbekwaam, vanwege zijn geestelijke vermogens, bijvoorbeeld door een psychose.
- c. Als de belanghebbende uit eigen beweging alsnog de juiste informatie verstrekt voordat de gemeente de schending van de inlichtingenplicht heeft geconstateerd, is dat ook grond voor verminderde verwijtbaarheid.
- d. Hierbij gaat het om een combinatie van verschillende factoren.
- e. Als er geen sprake is van de hierboven genoemde situaties, maar het college is toch van mening dat de omstandigheden aanleiding geven tot het aannemen van verminderde verwijtbaarheid, dan kan dat (mits goed gemotiveerd).

In de volgende situaties is in ieder geval geen sprake van verminderde verwijtbaarheid:

- De inlichtingenplicht gaat uit van de plicht om informatie onverwijld te melden, waarvan het de belanghebbende redelijkerwijs duidelijk is dat het van invloed kan zijn op het recht op en de hoogte van de uitkering. Van belanghebbende wordt daarnaast een redelijke inspanning gevergd om op de hoogte te geraken van de feiten die van invloed zijn op de uitkering. Het enkele feit dat de gemeente belanghebbende niet expliciet op de hoogte heeft gesteld van de plicht een bepaalde omstandigheid door te geven, is geen reden om verminderde verwijtbaarheid aan te nemen.
- Onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal is geen reden voor aannemen van verminderde verwijtbaarheid. Van belanghebbende mag worden verwacht dat hij zich laat informeren over de rechten en plichten rondom de uitkering, en over de inhoud van correspondentie.
- Verminderde verwijtbaarheid is verder niet aan de orde als de belanghebbende langere tijd niet in staat is zijn eigen belangen te behartigen. Hij wordt dan geacht ervoor te zorgen dat een ander zijn zaken regelt.

Bovenstaande betekent wel dat het wenselijk is dat de gemeente de belanghebbenden bij aanvang van de uitkering goed op de hoogte stelt van de inlichtingenplicht, en de zaken die er onder vallen.

Artikel 4 Hoogte boete bij verminderde verwijtbaarheid en bijzondere omstandigheden

De hoogte van de boete bij verminderde verwijtbaarheid bedraagt 50% van het vastgestelde boetebedrag.

Artikel 5 Hardheidsclausule

Voor onvoorziene situaties is de hardheidsclausule opgenomen in de beleidsregels. Als toepassing van de overige artikelen leidt tot kennelijke onredelijkheid en onbillijkheid, kan het college van de beleidsregels afwijken.

Artikel 6 Inwerkingtreding en citeertitel

De datum van inwerkingtreding van de beleidsregels is 1 juli 2013.
De citeertitel behoeft geen verdere toelichting.